

Uit: *De Telegraaf*, 14 februari 1973

TIRANIEK MANNENDOM MOET WORDEN DOODGELACHEN

Nieuw boek van Andreas Burnier over radicaal feminisme

Martin Deelen

Andreas Burnier (pseudoniem van dr. C. I. Dessaur) is bezig met een nieuw boek, dat ‘Radicaal Feminisme’ heet. Maar voordat we daarover gaan praten, leg ik haar een krantenbericht voor waarin staat dat in het Nijmeegse St. Radboudziekenhuis vrouwelijke personeelsleden niet in pantalon op hun werk mogen komen.

Haar spontane reactie: ‘Ik begrijp niet dat mensen zich met elkaars uiterlijk bemoeien! Dat is toch allemaal een kwestie van individuele vrijheid. Trouwens, je zou op fysiologische gronden de stelling kunnen verdedigen dat vrouwen broeken en mannen rokken moeten dragen, want dat lijkt me meer in overeenstemming met de anatomie!’

Dr. C. I. Dessaur is lector in de criminologie aan de Katholieke Universiteit van Nijmegen, maar omdat ze haar wetenschappelijke werk gescheiden wil houden van haar literaire activiteiten, praat ze nu als de schrijfster Andreas Burnier:

‘We kunnen aanknopen bij het feit dat u dit artikel op de Vrouwenpagina gaat zetten. Dat is al symptomatisch voor de situatie van vrouwen! Ik zie het als discriminerend dat er voor haar een aparte pagina in de krant staat. Maar zo is het over de hele linie: de media worden vrijwel helemaal volgepraat en volgeschreven door mannen over mannen. Geleuter over voetbal en oorlogen ...’

Strijd

Wat voor nieuws gaat zij in haar boek vertellen?

‘Dat de meeste feministische acties slechts déélacties zijn, gericht op b.v. de seksuele bevrijding van de vrouw of op sociale verbeteringen (scholing, part-time-baantjes e.d.). Allemaal nuttig en nodig, maar slechts déélverbeteringen. Radicaal feminisme betekent dat vrouwen evenredig moeten deelhebben aan de maatschappij. Dat de samenleving zo moet worden herzien dat vrouwen naar evenredigheid vertegenwoordigd zijn in regering, volksvertegenwoordiging, rechterlijke macht, medische wereld, top van het onderwijs, enz.

Om dat te bereiken willen wij – radicaal-feministen – de strijd aanbinden tegen het masculinisme’.

Graag een definitie van dat laatste woord.

Na een korte aarzeling: ‘Dat is alles wat op ondemocratische, onmenswaardige wijze in dienst staat van een deel van de mensheid, in casu de mannen, en waarbij dat deel op fysieke gronden is geselecteerd, dus niet op wezenlijke kenmerken. Het verschil tussen man en vrouw – waar zo enorm veel consequenties aan vastzitten – is tenslotte maar een lichamelijk onderscheid’.

Uncle Tom

Vandaar dat Andreas Burnier – ik vond haar best aardig maar zo gespannen als een veer – vrouwen bij voorkeur aanduidt als ‘mensen met een vrouwelijk lichaam’. Ze bekleedt overigens geen enkele bestuursfunctie in de vrouwenbeweging, want: ‘Ik draai prettig mee in de mannenmaatschappij, ik ben een soort *Uncle Tom* van de vrouwenemancipatie. Daarom lukt het me niet om erg actief te zijn op het feministische front. Binnenkort hoop ik kennis te maken met de kleine, uiterst actieve groep ‘Paarse September’, waarin vooral homoseksuele feministen zich verenigd hebben. Ik ben benieuwd naar hun strategie, omdat ze zich nogal fel afzetten tegen de andere groeperingen. Zelf ben ik al jaren lid van Man-Vrouw-Maatschappij, dat systematisch erg goed werk doet’.

Bestaat er in Nederland nog ‘sekse-fascisme’, om een door haarzelf gelanceerd begrip te gebruiken? M.a.w. worden vrouwen in ons land nog gediscrimineerd?

‘Zeker wel. Je moet twee groepen onderscheiden. In de eerste plaats is er de grote groep van vrouwen, die echt gelukkig zijn met hun traditionele vrouwelijke rol. Maar ook die zouden betere juridische bescherming en meer bewegingsvrijheid moeten krijgen. Zodat b.v. de mannen wat meer verantwoordelijkheid voor de kinderen zouden gaan dragen.

Droevig land

Daarnaast is er de groep vrouwen (misschien 30, 40 pct. van het totaal), die ambitie hebben om actief deel te nemen aan het maatschappelijk bestel, maar daar heel moeilijk de kans toe krijgen. Zeker in ons land, want Nederland is op dat gebied een van de droevigste landen! In Frankrijk en Duitsland b.v. hebben veel meer vrouwen een baan en gaan er ook veel meer naar de universiteit of technische scholen e.d. Nederland wil per traditie de vrouw nu eenmaal

thuishouden. Meisjes krijgen nooit dezelfde sociale klasse. Nog afgezien van het feit dat ze onderbetaald worden voor gelijkwaardig werk.

Naast die sociale discriminatie is er het probleem dat meisjes al vroeg worden opgescheept met het zelfbeeld van: ‘Jij hoeft niet zo nodig te studeren, want dan klasseer je jezelf uit de huwelijksmarkt!’

Het is b.v. bekend dat Delftse studenten niet uitgaan met Delftse meisjesstudenten, maar met verpleegsters of meisjes van de huishoudschool. De Nederlandse mannen zijn nog steeds bang voor intellectueel-capabele vrouwen...’

Bewondering

Heeft zij een hekel aan mannen?

‘Nee! Niet aan individuele mannen, maar wel aan het masculinisme. Wij leven onder de knoet van het masculinisme! En helaas zijn er ook veel vrouwen die masculinistisch voelen en denken. Persoonlijk kan ik uitstekend overweg met mannen. Voor velen van hen koester ik grote bewondering. Ik heb veel mannelijke medewerkers en uitsluitend mannelijke collega’s. Ik ben tussen haakjes de enige vrouw in de senaat van de Nijmeegse universiteit, die honderden leden telt. Dat is op zichzelf al een teken dat er iets mis is, want zelfs al zouden vrouwen minder intellectueel begaafd zijn, dan vind ik 1 op zo’n 300 toch nog erg weinig . . .’

Mag ik vragen hoe oud zij is?

‘Graag! Ik zou het discriminerend vinden als u me dat niet vroeg. Van mannen wordt de leeftijd immers wel altijd vermeld, maar bij vrouwen meestal – zogenaamd tactvol – weggelaten. Dat betekent dus dat jeugd voor vrouwen de belangrijkste kwaliteit zou zijn ... O ja, ik ben 41-en-een-half’.

Erfenis

Moet er nog veel gebeuren voordat het masculinisme verslagen is?

‘O ja. Ik denk niet dat ik het allemaal nog zal beleven. Biologisch zijn we zo ver dat mannen en vrouwen volkomen gelijkwaardig zouden kunnen leven, maar we zitten met een enorme culturele erfenis. Er is geweldig veel latente verachting voor vrouwen, maar ook veel zelfverachting. Die vind je onder alle gediscrimineerde groepen, of het nu joden, negers, of vrouwen zijn. Daarom zal het een taaie, langdurige strijd worden’.

Vaak wordt beweerd dat alleen lesbiennes de strijd voeren ...

‘Natuurlijk zijn er veel homoseksuele vrouwen, die zich ervoor inspannen. Maar uit ervaring weet ik dat de meeste vrouwen, die actief zijn in vrouwenbewegingen, absoluut geen mannenhaatsters zijn. Ze zitten juist met het probleem dat ze individueel mannen liefhebben of bewonderen of er veel mee te maken hebben, terwijl ze anderzijds het masculinisme als ideologie – als machtsgroepering – willen bestrijden. De kreet: Het zijn allemaal lesbiennes! is natuurlijk een verdediging van de masculinisten. De paniek van mannen, die hun machtspositie bedreigd zien’.

Grijze massa

Haar advies aan de Nederlandse vrouw.

‘Probeer zoveel mogelijk ontwikkeling te verwerven, als je tenminste wilt emanciperen (maar niemand hóéft!). Veel vrouwen blijven qua ontwikkeling achter bij hun mannen. Toch zijn er mogelijkheden – helaas te weinig, maar ze zijn er – om door avondstudie of wat ook gemiste kansen in te halen.

En dan: laten de moeders zorgen dat hun dochters een goed ‘zelfbeeld’ krijgen, dat ze niet in een hoek worden gedrukt, maar in hun eigen waarde worden gelaten’.

Jeugdervaringen die haar denkwijze hebben beïnvloed?

‘In de oorlog ben ik als joods kind ondergedoken geweest bij zeker 16 gezinnen, van alle godsdiensten, klassen en beroepen. De mannen daar waren allemaal aparte individuen, met specifieke levens, of ze nu arbeider dan wel ingenieur waren. Maar die vrouwen vormden één grijze massa . . . Sommigen hadden gymnasium, anderen waren eenvoudige arbeidersvrouwen, maar ze hadden geen eigen persoonlijkheid. In tegenstelling tot hun mannen. Ze poetsten maar, laptten de ramen en wasten luiers, allemaal precies hetzelfde. Het was net of je 16 maal dezelfde vrouw zag . . . Dat heb ik als zeer kwalijk ervaren. Toen al ben ik begonnen me te ergeren aan de ‘huisrol’ van de vrouw’.

Als machtigste wapen in de strijd tegen het dominerende tirannieke mannendom ziet Andreas Burnier de ridiculisering. In haar nieuwe boek zal ze uitvoerig aangeven hóé de masculinisten moeten worden doodgelachen.

Heren der schepping, past op uw tellen.

Noot van de webredactie: het boek *Radicaal feminisme* is nooit verschenen.